

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2014-320

d.d. 5 september 2014

(mr. C.E. du Perron, voorzitter, en de heren prof. drs. A.D. Bac RA en J.C. Buiten, leden en mr. D.M.A. Gerdes, secretaris)

Samenvatting

De belegger stelt dat hij door de bank of de tussenpersoon ontoereikend is voorgelicht over het aangeboden beleggingsproduct. Naar het oordeel van de Commissie is deze stelling onvoldoende onderbouwd. Het is immers niet duidelijk geworden welke tussenpersoon dit is geweest, of het al dan niet een zelfstandige tussenpersoon was en evenmin op welke wijze de belegger door deze tussenpersoon is voorgelicht over de kenmerken en risico's van het product. De vordering wordt afgewezen.

Consument,

tegen

de naamloze vennootschap AEGON Bank N.V., gevestigd te Den Haag, hierna te noemen Aangeslotene.

I. Procedure

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:

- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het ondertekende vragenformulier met bijlagen, ontvangen op 3 april 2013;
- de brief met bijlagen van Consument van 13 juli 2013;
- het verweerschrift met bijlagen;
- de repliek met bijlagen; en
- de dupliek.

De Commissie stelt vast dat tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening niet tot oplossing van het geschil heeft geleid en dat partijen haar advies als bindend aanvaarden.

Partijen zijn opgeroepen voor een hoorzitting op 13 maart 2014 en zijn aldaar verschenen.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

2.1 Op 28 december 2000 heeft Consument een inschrijfformulier ingevuld voor het AEGON RendementPlan (hierna: het RendementPlan). Op basis van dit formulier heeft Aangeslotene Consument als cliënt geaccepteerd en is zij met hem een RendementPlan-overeenkomst aangegaan (hierna: de overeenkomst).

2.2 Het RendementPlan van Consument had als begindatum 1 maart 2001 en als einddatum 28 februari 2015. De maandelijkse inleg bedroeg € 113,45 (= NLG 250,-) en werd gebruikt voor de aankoop van participaties in het Aegon Eurofonds (hierna: het Eurofonds). Het Eurofonds is een fonds dat in aandelen belegt.

2.3 Tijdens de looptijd van het RendementPlan heeft Consument jaarlijks een fiscaal overzicht ontvangen, met vermelding van de waarde van zijn beleggingen aan het begin en einde van het jaar.

2.4 Aangeslotene heeft Consument op 27 april 2012 bericht dat zij in juni 2012 zou stoppen met het aanbieden van het product RendementPlan. Consument werd de keuze geboden tussen (a) het beëindigen van het RendementPlan, met uitkering van de opgebouwde waarde, en (b) het omzetten van dit product in een beleggingsrekening. Als Consument koos voor het omzetten in een beleggingsrekening, kon hij zelf bepalen hoe lang hij de belegging in het Eurofonds zou aanhouden en zouden voor de belegging in het Eurofonds lagere kosten fondskosten gelden (1,2% in plaats van 2%).

2.5 Consument heeft verzocht om beëindiging van het RendementPlan en uitkering van de opgebouwde waarde, waarna Aangeslotene hem op 6 juni 2012 heeft geschreven dat zijn RendementPlan was beëindigd en de verkoopopbrengst van € 11.729,84 van de participaties in het Eurofonds aan hem zou worden overgemaakt.

2.6 Aangeslotene heeft de Algemene Bankvoorwaarden 2009 overgelegd (hierna: de Algemene Bankvoorwaarden). Artikel 35 daarvan bepaalt:

“Artikel 35. Opzegging van de relatie

Zowel de cliënt als de bank kan de relatie tussen hen schriftelijk geheel of gedeeltelijk opzeggen. Als de bank de relatie opzegt, deelt zij desgevraagd de reden van de opzegging aan de cliënt mee. Na opzegging van de relatie worden de tussen de cliënt en de bank bestaande individuele overeenkomsten zo spoedig mogelijk afgewikkeld met inachtneming van de daarvoor geldende termijnen. Tijdens de afwikkeling blijven deze algemene bankvoorwaarden en de op de individuele overeenkomsten toepasselijke specifieke voorwaarden van toepassing.”

3. Geschil

3.1. Consument vordert dat Aangeslotene wordt veroordeeld tot het vergoeden van schade, bij replek begroot op € 5.874. Aan zijn vordering legt hij ten grondslag dat Aangeslotene toerekenbaar is tekortgeschoten in de nakoming van haar verbintenissen:

- (a) door hem ontoereikend voor te lichten bij het afsluiten van het RendementPlan;
- (b) door het RendementPlan ondeugdelijk te beheren, in die zin dat het rendement ver achterbleef bij het rendement van andere fondsen; en
- (c) door in april 2012 de voorwaarden van het RendementPlan te wijzigen en Consument daarbij de keuze te laten tussen beëindiging van het RendementPlan en zelf te gaan beleggen.

3.2 Aangeslotene heeft de stellingen van Consument gemotiveerd weersproken. Voor zover nodig zal de Commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

4. Beoordeling

Aard van de rechtsverhouding tussen partijen

4.1 Uit de overgelegde stukken leidt de Commissie af dat Aangeslotene aanbieder is van het product RendementPlan en in die hoedanigheid informatiemateriaal over het product heeft opgesteld, waaronder een brochure. Verder staat vast dat Consument het RendementPlan heeft aangeschaft door de bemiddeling van een tussenpersoon, dat Consument bij het aanschaffen van

dit product is afgegaan op de voorlichting van deze tussenpersoon en dat Aangeslotene niet is opgetreden als beleggingsadviseur of vermogensbeheerder van Consument.

Klachtonderdeel (a): de voorlichting over het RendementPlan

4.2 Consument stelt dat hij ontoereikend is voorgelicht over het RendementPlan en als gevolg daarvan schade heeft geleden. Ter onderbouwing stelt hij dat hij bij het aangaan van de overeenkomst van Aangeslotene een certificaat heeft ontvangen waarin een prognoserendement van 12% werd vermeld. Aangeslotene brengt hiertegen in dat Consument destijds ook andere stukken heeft ontvangen, te weten het inschrijfformulier, de brochure en de algemene voorwaarden; volgens Aangeslotene worden daarin de eigenschappen van het RendementPlan duidelijk omschreven en wordt daarbij geen garantie gegeven op het behalen van een bepaald rendement. In reactie daarop heeft Consument betwist dat hij destijds de brochure van het RendementPlan heeft ontvangen.

4.3 De Commissie overweegt als volgt. Tussen partijen is niet in geschil dat de overeenkomst door de bemiddeling van een tussenpersoon is tot stand gekomen. Uit de stellingen van Consument – in zijn processtukken en in zijn verklaring ter zitting – wordt echter niet duidelijk welke tussenpersoon dit is geweest en of het al dan niet een zelfstandige tussenpersoon betrof en evenmin op welke wijze de tussenpersoon hem heeft voorgelicht over de kenmerken en risico's van het RendementPlan en welke schriftelijke informatie hij daarbij heeft ontvangen. Uit het enkele feit dat in het certificaat een prognoserendement van 12% werd genoemd, volgt daarom nog niet dat Consument ontoereikend is voorgelicht; welke verwachtingen hij aan een dergelijk prognoserendement heeft mogen ontleen kan immers alleen worden beoordeeld in het licht van de overige informatie die hij van de tussenpersoon heeft ontvangen. Bovendien heeft Consument ter zitting verklaard dat het hem ook bij het aangaan van de overeenkomst al duidelijk was dat hij belegde en dat daaraan risico's zijn verbonden. Gelet daarop is niet komen vast te staan dat Consument ontoereikend is voorgelicht.

Klachtonderdeel (b): het rendement van het Eurofonds

4.4 Consument stelt dat hij schade lijdt doordat het rendement van het Eurofonds ver is achtergebleven bij dat van andere fondsen, wat hij toelicht aan de hand van een vergelijking met het totaal fondsrendement van het Spoorwegpensioenfonds. Aangeslotene brengt hiertegen in dat de koersontwikkeling van het Eurofonds in de voor Consument relevante periode (2001-2012) niet wezenlijk afwijkt van een relevante index voor aandelen, te weten de Dow Jones EuroStoxx 50 Index (hierna: de EuroStoxx-index).

4.5 De Commissie constateert dat het Eurofonds een aandelenfonds is dat hoofdzakelijk in Europese ondernemingen belegt en dat het Consument, aan de hand van de jaarlijks ontvangen fiscale overzichten, duidelijk heeft kunnen zijn dat zijn inleg in het RendementPlan werd belegd in het Eurofonds. Gelet daarop is de EuroStoxx-Index naar het oordeel van de Commissie een voldoende representatieve index om de prestaties van het Eurofonds te beoordelen. Dat geldt echter niet voor het Spoorwegpensioenfonds, omdat het beleggingsbeleid en de assetallocatie van een pensioenfonds wezenlijk verschillen van die van een aandelenfonds zoals het Eurofonds.

4.6 Uit de cijfers vermeld in bijlage VII bij het verweerschrift en voorts uit de gepubliceerde koersen van het Eurofonds en de EuroStoxx-index leidt Commissie af dat de koersontwikkeling van het Eurofonds in de periode 2001- 2012 niet wezenlijk afwijkt van die van de EuroStoxx-index. Consument kan daarom niet worden gevolgd in zijn stelling dat hij schade heeft geleden doordat het rendement van het Eurofonds ver is achtergebleven bij dat van andere fondsen.

Klachtonderdeel (c): de beëindiging van het RendementPlan

4.7 In dit klachtonderdeel stelt Consument dat Aangeslotene toerekenbaar is tekortgeschoten door hem voor de keuze te stellen tussen enerzijds voortaan zelf te gaan beleggen en anderzijds het beëindigen van de overeenkomst, met verkoop van zijn participaties in het Eurofonds. Ter onderbouwing stelt Consument dat hij te weinig expertise had om zelf te gaan beleggen en dus gedwongen was de overeenkomst ruim voor het einde van de looptijd te beëindigen.

4.8 Tussen partijen is niet in geschil dat de Algemene Bankvoorwaarden van toepassing zijn op de overeenkomst met Consument. Dit betekent dat Aangeslotene, op grond van artikel 35 van deze voorwaarden, in beginsel gerechtigd was tot beëindiging van de overeenkomst. Het feit dat Aangeslotene is opgehouden met het aanbieden van het product RendementPlan en op die grond de overeenkomst heeft beëindigd, levert daarom op zichzelf geen toerekenbaar tekortschieten van Aangeslotene op. Dat kan bij beleggingsproducten met een vastgestelde looptijd anders zijn, indien een belegger door de opzegging op onredelijke wijze wordt benadeeld, maar daarvan is in dit geval geen sprake. Consument had immers desgewenst zijn belegging in het Eurofonds kunnen aanhouden en had ook kunnen voortgaan met het betalen van een maandelijkse inleg in dit fonds. Ook op deze grond kan dus geen schadevergoeding worden toegewezen.

Slotsom

4.9 Hiervoor is gebleken dat geen van de klachtonderdelen kan leiden tot het toewijzen van schadevergoeding. De vordering zal daarom worden afgewezen.

5. Beslissing

De Commissie wijst als bindend advies de vordering af.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor kifid.nl/consumenten/wie-behandelt-mijn-klacht/4#stappen-plan.